

Sygn. akt VI Ga 96/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 czerwca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Andrzej Borucki

Sędziowie: SO Anna Harmata (spr.)

SO Anna Walus – Rząsa

Protokolant: st. sekr. sądowy Joanna Mikulska

po rozpoznaniu w dniu 16 czerwca 2016 r. w Rzeszowie

na rozprawie

sprawy z powództwa: (...) Spółka z o.o. w Ś.

przeciwko: (...) S.A.

w M.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego co do punktu I (w zakresie kwoty 4.160 zł)

i III wyroku Sądu Rejonowego w R. V Wydziału Gospodarczego z dnia 9 grudnia 2015 r., sygn. akt V GC 61/15

1. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie I i III w ten sposób, że:

I. zasądza od pozwanego (...) S.A. w M. na rzecz powoda (...) Spółki z o.o. w Ś. kwotę 6.125,40 zł (sześć tysięcy sto dwadzieścia pięć złotych czterdzieści groszy) z ustawowymi odsetkami od dnia 9 września 2014 r. do dnia zapłaty,

III. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 578,33 zł (pięćset siedemdziesiąt złotych trzydzieści trzy złote) tytułem kosztów procesu,

2. oddala apelację w pozostałym zakresie,

3. zasądza od powoda (...) Spółki z o.o. w Ś. na rzecz pozwanego (...) S.A.

w M. kwotę 157,78 zł (sto pięćdziesiąt siedem złotych siedemdziesiąt osiem groszy) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

UZASADNIENIE

Powód (...) Sp. z o. o. z siedzibą w Ś. wniósł o zasądzenie od pozwanej (...) S.A. w M. kwoty 8 364,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 9 września 2014 r. do dnia zapłaty oraz kosztami postępowania sądowego.

W uzasadnieniu wskazał, że w ramach prowadzonej działalności gospodarczej wynajął A. B., poszkodowanemu w wyniku wypadku drogowego z dnia 10 lipca 2014 r. pojazd zastępczy marki V. (...) w segmencie klasy D+ na okres od

11 lipca 2014 r. do dnia 20 sierpnia 2014 r. Na dzień zaistnienia zdarzenia drogowego poszkodowany posiadał ważne ubezpieczenie w zakresie OC u pozwanego. Najemca pojazdu zastępczego na podstawie zawartej w dniu 11 lipca 2014 r. umowy cesji wierzytelności przeniósł na wynajmującego wierzytelność w zakresie zwrotu kosztów najmu samochodu zastępczego wraz z wszystkimi prawami z nią związanymi od towarzystwa ubezpieczeń. Najem był zasadny i celowy. Poszkodowany otrzymał odszkodowanie za szkodę całkowitą w dniu 14 sierpnia 2014r. w związku z zaplanowanym wyjazdem nie mógł oddać auta zastępczego wcześniej niż w dniu 20 sierpnia 2014r. Powód wystawił fakturę za w/w usługę w dniu 25.08.2014rt. na kwotę 12 792,00 zł z terminem zapłaty do dnia 8 września 2014 r. W dniu 29 września 2014 r. skierował do pozwanego Towarzystwa (...) wezwanie do zapłaty z 4 dniowym terminem do zapłaty.

W sprzeciwie od wydanego w sprawie nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu.

W uzasadnieniu zarzucił, iż w dniu 5 sierpnia 2014r. wypłacił na rzecz poszkodowanego kwotę 8 150,00 zł stanowiącą różnicę między wartością pojazdu przed i po szkodzie. Zakwestionował zasadności najmu pojazdu zastępczego, stawkę najmu jako zawyżoną względem wartości rynkowych oraz zasadność okresu najmu pojazdu przez poszkodowanego.

Wyrokiem z dnia 16 czerwca 2016r. Sąd Rejonowy zasądził od pozwanego (...) S.A. w M. na rzecz powoda (...) Sp. z o.o. w Ś. kwotę 8 364,00 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 09.09.2014r. do dnia zapłaty (I), oddalił powództwo w pozostałym zakresie (II), zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1636 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (III), zarządził zwrot z urzędu pozwanemu po uprawomocnieniu się orzeczenia kwoty 900,60 zł tytułem niewykorzystanej zaliczki (IV).

Sąd wskazał, że bezspornym w sprawie było, iż w dniu 10 lipca 2014 r. doszło do kolizji drogowej w wyniku której doszło do uszkodzenia pojazdu A (...). Sprawca szkody posiadał ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w pozwanej spółce.

Sąd ustalił, że wskutek kolizji drogowej w dniu 10 lipca 2014 r. doszło do uszkodzenia pojazdu marki A (...) będącego przedmiotem własności poszkodowanego. Sprawca szkody posiadał ubezpieczenie OC u pozwanego. Poszkodowany celem zaspokojenia swych potrzeb komunikacyjnych na czas naprawy swego samochodu wynajął pojazd zastępczy marki V (...) (klasa D) od powoda w dniu 11 lipca 2014 r. Okres najmu trwał do 20 sierpnia 2014 r., czyli łącznie 40 dni. W oświadczeniu o zasadności najmu auta zastępczego poszkodowany wskazał, iż nie dysponuje innym wolnym pojazdem który mógłby zastąpić pojazd uszkodzony, najem pojazdu jest mu zaś niezbędny w celu zaspokojenia potrzeb życia codziennego. Pozwany zakwalifikował szkodę w pojeździe marki A (...) jako całkowitą, o czym poinformował poszkodowanego pismem z dnia 1 sierpnia 2014 r. Z tego tytułu ubezpieczyciel przyznał odszkodowanie w wysokości 8 150,00 zł. Poszkodowany otrzymał odszkodowanie w dniu 14 sierpnia 2014 r. W dniu 11 lipca 2014 r. poszkodowany zawarł z powodem umowę cesji, w której przełał na powoda wierzytelność przysługą z tytułu odszkodowania w zakresie kosztów najmu pojazdu zastępczego. Powód w dniu 25 sierpnia wystawił poszkodowanemu fakturę VAT za najem pojazdu zastępczego za okres 40 dni, według stawki 260,00 zł netto płatną do dnia 8 września 2015 r. Pismem z dnia 15 września 2014 r. przyznał odszkodowanie w wysokości 4 428,00 zł., tytułem zwrotu kosztów za wynajem pojazdu zastępczego, pozwany uznał za zasadny okres 18 dni najmu pojazdu zastępczego według stawki 200,00 zł netto. W dniu 29 września 2014 r. powód skierował do pozwanego bezskuteczne wezwanie do zapłaty kwoty 8 364,00 zł tytułem dalszych należności wynikających z faktury VAT z dnia 25 sierpnia 2014 r. Sąd ustalił, że stawki rynkowe wynajmu pojazdu zastępczego na terenie R. i okolic obowiązujące w II półroczu 2014 r., dla pojazdów z segmentu D, na okres powyżej 14 dni, za jeden dzień najmu wynosiły od 170,97 zł do 474,50 zł (brutto). Średnia stawka rynkowa za wynajem samochodu segmentu D wynosiła w tym okresie 221,06 zł netto (271,90 zł brutto).

Kwestią sporną w niniejszej sprawie była zasadność najmu pojazdu zastępczego, okres uzasadnionego czasu trwania najmu pojazdu, stawka najmu a także zasadność terminu od którego powód dochodził zapłaty odsetek za zwłokę.

Sąd wskazał, że poszkodowanego i powoda w przedmiotowej sprawie łączyła umowa najmu pojazdu zastępczego. Wynajem tego pojazdu był konieczny z uwagi na niemożność korzystania przez poszkodowanego z własnego samochodu. Twierdzenia pozwanego w przedmiocie braku zasadności tego najmu okazały się niesłuszne

bowiem powoływana przez pozwanego możliwość korzystania przez poszkodowanego z własnego motocykla nie rekompensowała zastępczo utraconej wartości użytkowej w postaci uszkodzonego samochodu osobowego. Poszkodowany nadto wykorzystywał pojazd zastępczy do przewożenia członków rodziny co z doświadczenia życiowego nie jest możliwe w pojeździe wykorzystywanym do celów rekreacyjnych.

Za niezbędny okres najmu pojazdu zastępczego w niniejszej sprawie Sąd w ramach adekwatnego związku przyczynowego uznał cały okres 40 dni najmu według stawki 260,00 zł netto zastosowanej przez powoda, jako uzasadnionej w świetle okoliczności sprawy. Biorąc pod uwagę, iż szkoda w pojeździe poszkodowanego została zakwalifikowana jako szkoda całkowita, dopiero z momentem wypłaty przez pozwanego odszkodowania poszkodowany uzyskał środki niezbędne na zakup innego pojazdu w miejsce samochodu, który uległ szkodzie całkowitej. Postępowanie dowodowe wykazało, że poszkodowany otrzymał odszkodowanie w dniu 14 sierpnia 2014 r., a zatem okres korzystania z pojazdu zastępczego wydłużył się do czasu likwidacji szkody, w niniejszej sprawie do dnia 20 sierpnia 2014 r.

W świetle powyższego Sąd uznał za zasadny okres najmu pojazdu zastępczego po dniu otrzymania odszkodowania (6 dni) niezbędny dla całkowitej likwidacji szkody (zakupu nowego pojazdu) oraz dla zagospodarowania pozostałości powypadkowych. Poszkodowany nie mógł po dniu odebrania odszkodowania zdać wynajmującemu pojazd zastępczy a także zakupić nowy pojazd w miejsce uszkodzonego z uwagi na zaplanowany wyjazd poza miejsce zamieszkania.

Nabycie nowego pojazdu pozostające w adekwatnym związku przyczynowym ze szkodą wymagało podjęcia określonych czynności organizacyjnych w pewnym przedziale czasu przy uwzględnieniu obowiązku poszkodowanego podejmowania czynności zmierzających do zapobieżenia zwiększaniu rozmiaru szkody.

Jako adekwatną Sąd przyjął stawkę czynszu najmu ustaloną przez powoda, która w konfrontacji ze średnią stawką najmu ustaloną przez biegłego nie jest rażąco wygórowana. W stosunku do średnich stawek najmu jest wyższa o 15 %. Wobec faktu, że stawka zastosowana przez powoda nie odbiegała istotnie od stawek innych konkurencyjnym firm wynajmujących na rynku lokalnym pojazdy samochodowe, mieściła się w granicach tych stawek, nadto nie odbiegała rażąco od stawki średniej rynkowej, Sąd uznał, iż stawka zastosowana przez powoda mieściła się w granicach adekwatnego związku przyczynowego między zdarzeniem szkodowym, a szkodą, stanowiąc koszt celowy i niezbędny. Poszkodowany, wynajmując samochód zastępczy, nie miał obowiązku poszukiwania firmy oferującej najtańsze usługi.

Wobec powyższego Sąd Rejonowy zasądził od pozwanego kwotę pozostałą tytułem należnego powodowi odszkodowania w wysokości 8 364,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 9 września 2015 r. do dnia zapłaty.

Apelację od powyższego wyroku wniósł pozwany zaskarżając wyrok ten w części uwzględniającej powództwo co do kwoty 4160 zł oraz co do kosztów procesu; zaskarżonemu wyrokowi zarzucając:

1. naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na wynik sprawy, tj.

a) art. 233 k.p.c. poprzez:

- brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego i dokonanie jego oceny z pominięciem istotnej części, tj. dokumentu urzędowego w postaci bankowego potwierdzenia przelewu z dnia 5 sierpnia 2014 r., który jednoznacznie potwierdza datę, w jakiej poszkodowany otrzymał odszkodowanie;

b) art. 328 § 2 k.p.c. poprzez niewskazanie w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, z jakich przyczyn Sąd odmówił wiarygodności dowodowi z dokumentu urzędowego w postaci bankowego potwierdzenia przelewu z dnia 5 sierpnia 2014 r. i oparcie ustaleń odnośnie daty, w jakiej poszkodowany otrzymał odszkodowanie, wyłącznie na podstawie treści złożonego przez niego oświadczenia;

2. Naruszenie przepisów prawa materialnego, a mianowicie:

a) art. 6 k.c. (w zw. z art. 232 k.p.c.) poprzez uznanie, że powód wykazał zasadność powództwa, podczas gdy rozstrzygnięcie Sądu I instancji opiera się wyłącznie na dokumentach prywatnych, przedłożonych przez powoda, których wiarygodności pozwany skutecznie zaprzeczył;

b) naruszenie art. 354 § 1 k.c. w zw. z art. 16 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, poprzez pominięcie przy ustalaniu zasadności powództwa wniesionego w niniejszej sprawie, spoczywającego na poszkodowanym obowiązku minimalizacji szkody;

c) art. 361 § 1 k.c. poprzez uznanie, że uzasadniony okres najmu wyniósł 40 dni, podczas gdy już w dniu 22 lipca 2014 r. pozwany poinformował poszkodowanego o uznaniu szkody za szkodę całkowitą, a już w dniu 5 sierpnia 2014 r. wypłacił na jego rzecz odszkodowanie, zaś wcześniejsza możliwość jego wypłaty nie była możliwa jedynie z uwagi na działanie poszkodowanego, który mimo kierowanych do niego próśb, nie wskazywał numeru rachunku bankowego, właściwego do wypłaty odszkodowania.

W oparciu o powyższe zarzuty pozwany wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w zakresie kwoty 4160 zł oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów zastępstwa procesowego za II instancję, w tym kosztów opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł.

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o jej oddalenie i zasądzenie od pozwanego kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego za postępowanie przed Sądem II instancji.

Sąd Okręgowy zważył co następuje :

Apelacja pozwanego jest częściowo uzasadniona. Apelacja pozwanego sprowadzała się w istocie do zakwestionowania ustaleń Sądu Rejonowego w zakresie określenia uzasadnionego czasokresu najmu pojazdu zastępczego. Sąd Rejonowy przyjął, iż uzasadnionym był czas najmu w okresie od 11 lipca 2014r. do 20 sierpnia 2014r. łącznie 40 dni, co przy przyjętej stawce 319,80 zł brutto dawało kwotę łączną 12 792 zł. Sąd Rejonowy uwzględniając dokonaną wpłatę przez ubezpieczyciela wysokości 4428 zł zasądził różnicę wysokości 8364 zł. Sąd ten ustalił bowiem, iż szkodę w pojeździe zakwalifikowano jako szkodę całkowitą, wypłata z tytułu odszkodowania nastąpiła w dniu 14 sierpnia 2014r. okres korzystania z pojazdu zastępczego wydłużył się do czasu likwidacji szkody, to jest do dnia 20 sierpnia 2014r. przyjmując za zasadny okres najmu pojazdu zastępczego przez dalszych 6 dni po otrzymaniu odszkodowania, niezbędny do całkowitej likwidacji szkody (zakupu nowego pojazdu) oraz na zagospodarowanie pozostałości powypadkowej. Sąd uznał, iż poszkodowany nie mógł po dniu otrzymania odszkodowania zdać wynajmującemu pojazd zastępczy, a także zakupić nowego w miejsce uszkodzonego z uwagi na zaplanowany wyjazd poza miejsce zamieszkania. W ocenie apelującego uzasadniony czas najmu pojazdu zastępczego należało ograniczyć do daty 5 sierpnia 2014r. To bowiem w dacie 5 sierpnia 2014r., a nie jak ustalił Sąd Rejonowy w dacie 14 sierpnia 2014r. nastąpiła wypłata odszkodowania. Istotnie w ocenie Sądu Okręgowego analiza zebranego w sprawie materiału dowodowego, a ściślej potwierdzenia realizacji przelewu z dnia 5 sierpnia 2014r. (k- 62) nakazywała ustalenie, że wypłata odszkodowania nastąpiła 5 sierpnia 2014r. a nie jak wynikało to z oświadczenia poszkodowanego w dniu 14 sierpnia 2014r. (k- 29). W tym zakresie dowód w postaci potwierdzenia realizacji przelewu wystawiony przez bank był wiarygodny i stanowił skuteczny przeciwdowód oświadczeniu poszkodowanego A. B.. W ocenie Sądu Okręgowego jednak wypłata w tej dacie nie stanowiła jednocześnie cezurę dla określenia końcowej daty uzasadnionego czasu najmu. Do daty tej należało doliczyć bowiem konieczny czas umożliwiający zakup innego pojazdu w miejsce utraconego i w ocenie Sądu Okręgowego właściwym w tym zakresie był czas 7 dni, doświadczenie życiowe wskazuje bowiem, iż samochodu nie kupuje się z dnia na dzień. Wskazany przez Sąd okres był czasem potrzebnym, ale i pozwalającym na realne sfinalizowanie transakcji, oczywiście po wcześniejszej orientacji na rynku, na co z kolei pozwalała wiedza poszkodowanego co do przyjęcia szkody jako całkowitej przez ubezpieczyciela oraz wysokości kwoty pieniężnej jaką będzie dysponował tytułem wypłaconego odszkodowania. Decyzja w tym zakresie zapadła 1 sierpnia 2014r. (k-94). Stąd też w ocenie Sądu Okręgowego uzasadniony czas wynajmu pojazdu zastępczego to czas od : 11.07.2014r. – 12 sierpnia 2014r. to jest łącznie 33 dni, co przy stawce 319, 80zł brutto - dawało kwotę łączną

10 553, 40 zł. Zważywszy na wypłaconą już przez ubezpieczyciela kwotę 4.428 zł zasądzeniu podlegała różnica w wysokości 6125,40 zł. W ocenie Sądu Okręgowego brak podstaw dla uwzględnienia twierdzeń apelacji, iż data wypłaty odszkodowania spowodowana była brakiem podania przez poszkodowanego prawidłowego numeru konta. Jak wynika z dokumentacji w aktach sprawy ubezpieczyciel o podanie numeru konta zwrócił się do poszkodowanego mailem z dnia 29 lipca 2014r. brak jednak podstaw dla stwierdzenia, iż realizacja decyzji z dnia 1 sierpnia 2014r. poprzez wypłatę w dniu 5 sierpnia 2014r. spowodowana została opieszałością w działaniu poszkodowanego, tym bardziej iż już w w/w wiadomości mailowej ubezpieczyciel informował o możliwości wypłaty odszkodowania za pośrednictwem poczty polskiej. Sąd Okręgowy nie podzielił ustaleń Sądu Rejonowego w zakresie przeszkody w zwrocie pojazdu zastępczego z uwagi na wyjazd poszkodowanego. Czynnąc bowiem zdarzenia chronologicznym ustalić należy, iż 1 sierpnia 2014r. została wydana decyzja o przyznaniu odszkodowania - w tej dacie poszkodowany miał wiedzę co do wysokości przyznanego odszkodowania i mógł przystąpić do czynności przygotowawczych w zakresie zakupu nowego pojazdu; 5 sierpień 2014r. nastąpiła wypłata odszkodowania, poszkodowany natomiast zgodnie z jego zeznaniami dopiero, jak to określił, w połowie sierpnia, miał zaplanowane wakacje i choć podał datę 10 – 20 sierpnia, jednak jednocześnie zeznając zasłaniał się w tym zakresie niepamięcią. Równie nieprecyzyjne były jego zeznania co do daty zakupu samochodu, w których stwierdził, iż zakup samochodu nastąpił już w dniu 19 sierpnia 2014r. W tej dacie bowiem poszkodowany zawarł umowę ubezpieczenia OC. Wreszcie z zeznań poszkodowanego nie wynikało, aby wyjazd ten był planowany wcześniej i poszkodowany był np. związany z organizatorem wyjazdu bądź właścicielem miejsca noclegowego już wcześniej zawarł umowę. Również dokumentacja w tym zakresie nie została przedstawiona do akt. Reasumując, wobec braku precyzyjności zeznań świadka B. co do okoliczności i czasokresu przebywania poszkodowanego poza miejscem zamieszkania jako podstawy dla trwającego do dnia 20.08.2014r. najmu pojazdu zastępczego - brak było podstaw dla przyjęcia, iż właśnie ten wyjazd powodował uzasadnienie dla przedłużenia wynajmu pojazdu zastępczego aż do dnia 20 sierpnia 2014r.

Zważywszy na powyższe Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok zasądzając od pozwanego na rzecz powoda kwotę 6 125, 40 zł z ustawowymi odsetkami - na zasadzie art. 386 § 1 kpc, orzekając o kosztach postępowania pierwszoinstancyjnego stosownie do wyniku sprawy przyjmując, iż koszty powoda wynosiły 1636 zł, koszty pozwanego wynosiły 2 316,40 zł. Biorąc pod uwagę wynik procesu w proporcji 73, 24%-powód/ 26, 76% -pozwany - należną powodowi do zwrotu była kwota 578, 33 zł.

Orzekając o kosztach postępowania apelacyjnego na podstawie art. 100 kpc i 108 kpc, przy wartości przedmiotu zaskarżenia - 4160 zł, biorąc pod uwagę wynik apelacji 53,82% - powód / 46,18% -pozwany; zważywszy na wysokość kosztów postępowania apelacyjnego po stronie powoda – 600 zł i pozwanego 808 zł należną do zwrotu pozwanemu od powoda była kwota 157, 78 zł.